

БРОЈ 2
АПРИЛ — ЈУН 2022

БИЛТЕН

Активности Одбора Форума ВПО

Центар за велике пореске обвезнике је у мају месецу 2022. године, одржао састанке са члановима Одбора за процесе и процедуре и Одбора за пореску регулативу Форума ВПО.

Том приликом још једном је указано на значај Форума ВПО као канала комуникације који има за циљ решавање системских проблема које обвезници имају у примени пореских прописа, а што у крајњем случају доприноси повећавању степена добровољног поштовања прописа.

Чланови Одбора су се сагласили да је комуникација између ЦВПО и ВПО веома важна, посебно у делу који се односи на правилну и једнообразну примену пореских прописа, као и на могућност подношење иницијатива за измену истих надлежном министарству.

Такође, чланови одбора су се сагласили и да је пожељно да се сви ВПО укључе у рад Форума како би се дошло до остварења заједничког циља – подизање степена добровољног поштовања прописа.

С тим у вези, користимо прилику да вас подсетимо да сви велики порески обвезници имају могућност приступа и активног учешћа у раду Форума ВПО, као и да позовемо све обвезнике који нису чланови Форума да узму активно учешће у раду Форума ВПО, што подразумева могућност постављања објава у оквиру тема на порталу Форум ВПО, као и могућност комуникације са другим корисницима Форума на самом порталу.

Као предуслов за учешће на Форуму, неопходно је доставити ЦВПО на e-mail адресу svro_pp@purs.gov.rs податке о овлашћеном лицу које ће учествовати у будућем раду Форума, са контакт подацима, као и потписан Протокол о сарадњи, који ће обвезнику бити прослеђен на захтев.

СКРЕЋЕМО ПАЖЊУ...

1. Одредбама члана 24. Закона о електронском фактурисању прописана је *обавеза субјекта јавног сектора да изда електронску фактуру субјекту приватног сектора, у складу са овим законом, почев од 1. јула 2022. године.* Такође, *почев од 1. јула 2022. године субјект приватног сектора је у обавези да прими и чува електронску фактуру издату од стране субјекта јавног сектора, као и електронске фактуре издате од стране субјекта приватног сектора.*

2. На сајту www.efaktura.gov.rs у објављеном Интерном техничком упутству (верија од 17.06.2022. године), поред осталих измена додат је механизам за ажурирање података о компанији (страна 237. упутства) којим корисници имају могућност да ажурирају податке о својој компанији на основу података у одговарајућим регистрима.

3. Почев од 26.05.2022. године у примени је нова верзија 1.13. Техничког упутства за административни и технички преглед функционалности ЕСИР-а или ЛПФР-а.

4. Уговор закључен између **Републике Србије и Краљевине Мароко** о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 13/13), ступио је на снагу 19.04.2022. године а почиње да се примењује од 01.01.2023. године.

ЕЛЕКТРОНСКО ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДА О РЕЗИДЕНТНОСТИ

Надлежни органи других држава уговорница обавестили су надлежне органе наше земље о томе да потврде о резидентности својих резидената (поред папирне форме) издају и у електронском или искључиво у електронском формату, а у циљу прихватања такве потврде у Републици Србији.

Сходно наведеном обавештењу у Билтену април - јун 2021. године дали смо преглед држава за које смо у том моменту имали обавештења да су почеле са издавањем потврде о резидентности електронским путем (Малта, Хрватска, Словенија, Грузија, Шпанија, Велика Британија, Летонија). Даље, у *Билтену јануар-март 2022. године* овом списку додали смо још четири земље (Катар, Руска федерација, Естонија, Белгија).

Сада овом списку придружујемо **Републику Сингапур**. Наиме, поменута држава поред папирне верзије издаје електронским путем потврде о резидентности (на енглеском језику) за физичка лица и привредне субјекте, и исте садрже бар код, датум издавања потврде као и дигитални потпис.

Почевши од 21.02.2019. године Национална управа за порезе и царине **Мађарске** издаје потврду о резидентности у електронском облику. Потврде садрже квалификоване електронске потписе и временски печат.

Изузетак од издавања у електронској форми:

Уколико Национална управа за порезе и царине Мађарске изда потврду о резидентности на обрасцу који је издат од стране

иностраног пореског органа. То је могуће ако:

- ♦ подносилац захтева приложи професионални превод иностраног обрасца на мађарски или
- ♦ ако је инострани образац на енглеском или
- ♦ двојезични или вишејезични образац такође садржи текст на енглеском у потпуности.

Услед чињенице да тражена потврда на обрасцу иностраног органа мора да садржи потпис како пореског обвезника тако и службеника Националне управе за порезе и царине. Стога се захтев за потврду о резидентности која се издаје на обрасцу који је регулисан од стране иностраног органа може поднети на папиру и потврде се могу издати само на папиру од стране Националне управе за порезе и царине. Ове потврде ће и свим случајевима бити аутентификоване од стране Управе као органа који исте издаје.

Национална управа за порезе и царине ограничава само подношење захтева за потврду о резидентности. Поменуто подразумева да у складу са мађарском регулативом, порески обвезници који су се обавезали на комуникацију електронским путем – могу поднети захтев за потврду о резидентности (осим у случајевима када се потврда о резидентности мора издати на обрасцу иностраног органа) само електронски.

Међутим, сваки порески обвезник може да се одлучи да им се потврда изда у Националној управи за порезе и царине или у електронској форми.

Почевши од јуна 2018. године, у **Републици Ирској** је у примени

нови електронски начин издавања потврда о резидентности за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања закључених између Републике Ирске и других држава, укључујући и Републику Србију. Наведено значи да се потврде о резидентности добијају искључиво преко заштићене online платформе. Образац, поред осталог, садржи и дигитални потпис надлежног пореског инспектора, под којим се подразумева име и презиме, онако како је откуцано на потврди.

Даље, скрећемо пажњу на још једну земљу за коју смо обавештени да електронски издаје потврде о резидентности, а то је **Република Чешка**. Наиме, надлежни органи ове земље издају потврду о резидентности, и у папирној и у електронској форми, а за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања. Потврда издата у електронској верзији не садржи својеручни потпис овлашћеног лица, као ни печат надлежних органа. С тим у вези, иако је овако издата потврда валидна, надлежни орган државе извора прихода може, уколико сматра да је то потребно, затражити да се потврда издата у електронском формату додатно овери потписом овлашћеног лица, као и печатом надлежног органа.

И на крају, до закључења овог броја Билтена, обавештени смо да **Република Италија** такође издаје потврде о резидентности и у електронском форми. Наиме, због стандардизације процеса захтева и издавања потврда о резидентности за потребе примене УИДО закључених између Републике Италије и других држава, укључујући и нашу земљу, значи да порески обвезник (и физичка и правна лица) захтева од надлежног органа Републике Италије да потврду о резидентности достави надлежном органу земље, у којој је

остварио приход у одређеној календарској години. Потврда о резидентности се може издати на два начина: 1) у папирном или 2) електронском формату са електронским потписом пореској службеника који је потврду издао, а потом се иста доставља путем препоручене поште пореском обвезнику.

У случају када се потврда о резидентности издаје у електронској форми, порески обвезник мора доставити потврду о резидентности надлежном органу друге земље искључиво и дигиталном облику (датотека у формату pdf.P7m), због немогућности верификације дигиталног потписа у папирној форми потврде.

Повезивање фискалног рачуна са другим фискалним рачуном или другим документом као и са фискалним исечком који је издат пре ступања на снагу новог модела фискализације

С обзиром на већи број питања пореских обвезника како да повежу фискални рачун са другим фискалним рачуном или неким другим документом или фискалним исечком који је издат пре ступања на снагу новог модела фискализације тј. пре 01.05.2022. године у наставку скрећемо пажњу на неке детаље из техничког упутства за административни и технички преглед функционалности ЕСИР-а или ЛПФР-а (верзија 1.13) у коме је ова тема обрађена.

Наиме, према овом упутству (конкретно страна 25.) приказивање референтног броја као податка на фискалном рачуну обавезно је само на рачунима Копија и Рефундација,

као и на рачуну Промет Продаја уколико се надовезује на рачун Аванс Рефундација. У овим ситуацијама референтни број мора бити приказан на рачуну и мора да садржи ПФР број оригиналног рачуна на који се позива. У свим осталим случајевима (као што је на пример Промет Продаја који се позива на Предрачун Продаја) ово поље је опционо.

Дакле, можемо издвојити више ситуација:

- ◆ када *постоји претходно издат фискални рачун*, позивање се врши на тај издат фискални рачун чији је ПФР број 7AF4D9BC - E3B30A1A -143133 и тада референтни број изгледа:

Реф. број: 7AF4D9BC - E3B30A1A -143133

- ◆ Исто тако, у *случају непостојања оригиналног фискалног рачуна*, ако је промет настао пре увођења електронског фискалног уређаја, позив на број се може односити на број рачуна под којим је промет књиговодствено заведен, на пример 121.

Тада би референтни број гласио:

Реф. број: XXXXXXXXX-XXXXXXX-121

- где је "XXXXXXX-XXXXXXX" предефинисани део
- где је "121" – Број рачуна на који се референцира, а који обвезник води у евиденцији рачуна или књиговодству

- ◆ Референтни број у *случају броја рачуна из старе фискалне касе* изгледао би овако:

Реф. број: XXXXXXXX-AB123456-159

- где је "XXXXXXX" предефинисани део
- где је "AB123456" – ИБФМ (идентификациони број фискалног модула)
- где је "159" – БИ (број исечка)

ПИТАЛИ СТЕ НАС...

1. ***Склопили смо уговор о закупу покретне имовине (закуп палета) са резидентом из СР Немачке. Какав порески третман има оваква исплата, с обзиром да у Уговору о избегавању двоструког опорезивања није дефинисан третман закупа покретних ствари?***

Између СФР Југославије и Савезне Републике Немачке закључен је Уговор о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину ("Службени лист СФРЈ - Међународни уговори", број 12/88 - у даљем тексту, Уговор) који се примењује од првог јануара 1989. године.

Уговором у члану 13. ставу 1. је прописано да ауторске накнаде које настају у држави уговорници и исплаћене су резиденту друге државе уговорнице могу се опорезивати у тој другој држави.

Ставом 2. истог члана ауторске накнаде могу се опорезовати и у држави уговорници у којој настају, у складу са законима те државе, али ако је прималац стварни корисник ауторских накнада, тако разрезан порез не може бити већи од 10 одсто од бруто износа ауторских накнада.

Надаље, ставом 3. истог члана прописано је да израз "ауторске накнаде" како је употребљен у овом члану, означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторског права на

књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио, као и за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за коришћење или право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме, или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства."

Чланом 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл.гласник РС“ број 25/01... и 18/21) прописано је да уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено, порез на добит по одбитку по стопи од 20% обрачунава се и плаћа на приходе које оствари нерезидентно правно лице од резидентног правног лица и по основу накнада од закупа и подзакупа непокретности и покретних ствари на територији Републике.

Одредбом члана 40а Закона, прописано је да код обрачуна пореза по одбитку на приходе нерезидента, исплатилац прихода примењује одредбе уговора о избегавању двоструког опорезивања, под условом да нерезидент докаже статус резидента државе са којом је Република закључила уговор о избегавању двоструког опорезивања и да је нерезидент стварни власник прихода.

Чланом 71. ставом 1. Закона прописано је да порез по одбитку на приходе из члана 40. овог закона, за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у року од три дана од дана када је приход остварен, односно исплаћен. Ставом 3. прописано је да пореска пријава за порез по одбитку из става 1. овог члана подноси се у року од три дана од дана исплате прихода на који се обрачунава и плаћа порез по одбитку у складу са овим законом.

Правилником о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит по одбитку на приходе и накнаде које остварују нерезидентна и резидентна правна лица ("Сл. гласник РС", бр. 97/15, ... и 27/21) чланом 2. став 3. прописано је да пореска пријава о обрачунатом и обустављеном порезу подноси се на Обрасцу ПДПО/С - Пореска пријава за порез на добит по одбитку.

Сагласно одредбама Закона, приход нерезидентног правног лица остварен од резидентног правног лица по основу уговора о закупу палета, предмет је опорезивања порезом по одбитку по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено. Одредбама члана 13. Уговора закљученим између СФР Југославије и Савезне Републике Немачке о избегавању двоструког опорезивања предвиђено је да се приход који оствари нерезидентно правно лице (резидент СР Немачке) од резидентног правног лица по основу закупа палета, опорезује у Републици Србији, по стопи од 10 % бруто износа ауторске накнаде, под условом да нерезидентно правно лице, докаже статус резидента државе СР Немачке и да је стварни власник прихода.

2. Да ли је уз захтев за рефакцију акцизе довољно доставити оверену изјаву одговорног лица у правном лицу као доказ да се превоз обавља за сопствене потребе или је потребно доставити још неки доказ да се превоз обавља за сопствене потребе?

Правилником о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћење акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тачка 3), 5) и 7) Закона о акцизама који се користе за транспортне сврхе и за грејање („Сл. гласник РС“ број 112/12 ... 130/21) прописано је да правно лице уз захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биогорива, подноси и одговарајуће доказе у зависности од делатности за коју је регистровано и стварно обавља.

Чланом 8. став 3. тачка 3) Правилника прописано је да се поред осталог као доказ подноси и оверена изјава одговорног лица у правном лицу, односно предузетника да обавља превоз за сопствене потребе, односно фотокопију одговарајућег документа из евиденције ако је законом којим се уређује превоз терета у друмском саобраћају прописана обавеза уписа у одговарајућу евиденцију.

(Сл. гласник РС број 68/15, 41/2018) прописани су услови који морају бити испуњени да би се превоз терета сматрао да се обавља за сопствене потребе.

Такође, ставом 11. члана 3. Закона прописано је да се вођење евиденције о теретном возилу, као и евиденције домаћег привредног друштва, другог правног лица, предузетника, односно пољопривредника које обавља превоз терета за сопствене потребе у домаћем друмском саобраћају, осим теретних возила чија највећа дозвољена маса не прелази 3.500 kg, теретних возила школа за возаче из става 5. овог члана, поверава општинској, односно градској управи, односно управи града Београда на чијој територији се налази седиште домаћег привредног друштва, другог правног лица или предузетника, односно пребивалиште пољопривредника.

Сходно наведеним законским нормама, уз захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биогорива правно лице подноси оверену изјаву одговорног лица у правном лицу да обавља превоз за сопствене потребе, односно фотокопију одговарајућег документа општине односно управе града на чијој територији се налази седиште привредног друштва.

3. Након измене Царинског решења по коме је више плаћен ПДВ, које лице је овлашћено да поднесе захтев за повраћај више плаћеног ПДВ-а при увозу добара?

У складу са чланом 3. Закона о порезу на додату вредност (Сл. гласник РС број 84/04...153/20; у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ-ом је промет добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици као и увоз добара у Републику.

Одредбом члана 4. став 1. Закона прописано је да се прометом добара, сматра пре свега пренос права располагања на добрима, лицу које тим добрима може располагати као власник.

Увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике, сходно члану 7. Закона.

Према одредби члана 10. став 1. тачка 5) Закона, порески дужник је лице које увози добро.

Према Правилнику о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку (Сл. гласник РС бр.42/19...42/22) у Прилогу 5 – Попуњавању јединстве царинске исправе, у делу IV и ставу 22. прописано је да је прималац односно увозник робе лице за чији рачун се подноси декларација и које је, у време прихватања декларације власник робе или има слична права располагања робом.

У ЛЦИ у Рубрици 8 (Прималац) уносе се подаци: - први ред - ПИБ примаоца робе; - други ред - назив примаоца робе; - трећи ред - седиште, односно пребивалиште или боравиште и адреса примаоца робе, шифра државе, односно царинске територије из Кодекса шифара.

Одредбома члана 58. и 59. Закона, прописано је да се на ПДВ при увозу добара примењују царински пропис а за обрачун и наплату ПДВ при увозу добара, надлежан је царински орган који спроводи царински поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

Чланом 31. став 8. Закона, прописано је да ако је ПДВ за увоз добара, који је одбијен као претходни порез, повећан, смањен, рефундиран или обвезник ослобођен обавезе плаћања, обвезник је дужан да, на основу царинског документа или одлуке царинског органа, исправи одбитак претходног пореза у складу са том изменом.

Измена основице за увоз добара, која се опорезују ПДВ, врши се у складу са царинским прописима на основу правноснажног решења царинског органа, сходно члану 57. Правилника о ПДВ (Сл. гласник РС, број 37/21...49/22).

Поступање обвезника ПДВ у случају смањења пореске основице за ПДВ по правоснажном решењу надлежног царинског органа уређено је Инструкцијом у вези са поступком повраћаја више плаћеног пореза на додату вредност при увозу добара, коју је донело Министарство финансија под бројем 413-00-491/2011-04, дана 10.06.2011. године.

Према Инструкцији у случају када је обвезник ПДВ плаћени ПДВ за увоз добара одбио као претходни порез, а након тога надлежни царински орган у прописаном поступку донесе решење којим је утврђено да је обвезник ПДВ платио већи износ ПДВ при увозу добара од износа који је требао да плати, у пореској пријави за порески период у којем је решење царинског органа постало правоснажно, обвезник ПДВ је дужан да изврши исправку (смањење) претходног пореза.

Чланом 28. став 2. Закона, прописано је право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује:

- 1) рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом;
- 2) документ о извршеном увозу добара у којем је исказан ПДВ и документ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза.

Према наведеним одредбама Закона и Правилника, лице које је уписано у Рубрику 8 (Прималац) ЈЦИ-а, сматра се увозником - власником добара која се увозе, и сходно томе има обавезу да плати обрачунати ПДВ по царинском рачуну, а право на одбитак плаћеног ПДВ при увозу може да оствари у складу са одредбама Законом о ПДВ.

У случају измене царинског решења прималац добара – увозник има право на повраћај више плаћеног пореза при увозу, након извршене исправке одбитка претходног пореза у пореској пријави за порески период у коме је решење царинског органа постало правоснажно, подношењем захтева Пореској управи за повраћај више плаћеног ПДВ при увозу.

Начин и поступак остваривања пореског ослобођења од плаћања ПДВ-а, са правом на одбитак претходног пореза за промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора

Одредбом члана 24. Закона о порезу на додату вредност став 1. тачка 16в) („Сл. гласник РС број 84/04 ...153/20 ; у даљем тексту: Закон) прописано је да се ПДВ не плаћа на промет добара и услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 16а) и 16б) овог става.

Одредбом члана 122. Правилника о ПДВ (Сл. гласник РС број 37/21 ... 49/22; у даљем тексту: Правилник) прописано је да пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 16в) Закона односи се на промет добара и услуга који се врши у складу са међународним уговором, под условом да је тим уговором предвиђено пореско ослобођење, осим уговора из члана 24. став 1. тач. 16а) и 16б) Закона, закљученим између: 1) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и међународне организације; 2) државне заједнице Србија и Црна Гора или Републике Србије и друге државе.

Републички орган чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор, доставља Централи копију закљученог међународног уговора, обавештење о лицима која на основу тог уговора имају право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, са депонованим потписима тих лица, као и обавештење о променама лица којима је дато ово овлашћење, у року од 15 дана од дана настанка промене.

Документација из претходног става се доставља у папирном или електронском облику.

Одредбама члана 123. став 1. Правилника прописано је да пореско ослобођење из члана 122. овог Правилника, обвезник ПДВ може да оствари за промет добара и услуга који непосредно врши лицу које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, под условом да поседује документ којим се потврђује да је промет добара и услуга према међународном уговору ослобођен ПДВ (у даљем тексту: потврда о пореском ослобођењу за међународни уговор), који попуњава, оверава и издаје Пореска управа.

Ставом 2. је прописано да када је за промет добара и услуга из става 1. овог члана порески дужник у складу са Законом лице које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, пореско ослобођење може да оствари ако поседује потврду о пореском ослобођењу за међународни уговор, коју попуњава, оверава и издаје Пореска управа.

Потврда о пореском ослобођењу за међународни уговор из ст. 1. и 2. овог члана садржи:

- 1) назив и адресу републичког органа чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор;
- 2) назив и адресу лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење;
- 3) број и датум потврде;
- 4) назив и број међународног уговора;
- 5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга уз пореско ослобођење, односно за који је прималац добара и услуга порески дужник у складу са Законом;
- 6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;
- 7) број и датум овере Пореске управе.

Даље, ставом 4. је прописано да се потврда издаје на захтев лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење, који се подноси Пореској управи. Захтев садржи:

- 1) назив и адресу републичког органа чији је функционер у име Републике Србије закључио међународни уговор;
- 2) назив и адресу лица које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење;

3) број и датум захтева;

4) назив и број међународног уговора;

5) назив, адресу и ПИБ обвезника ПДВ који врши промет добара и услуга уз пореско ослобођење, односно за који је прималац добара и услуга порески дужник у складу са Законом;

6) вредност промета добара и услуга по предрачуну, односно износ новчаних средстава која ће бити авансно уплаћена;

7) потпис овлашћеног лица за подношење захтева.

Ставом 6. је прописано да Централа Пореске управе проверава испуњеност услова за остваривање пореског ослобођења и ако су ти услови испуњени издаје потврду о пореском ослобођењу коју доставља лицу које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење. Ова потврда се доставља у електронском облику.

Лице које на основу међународног уговора има право набавке добара и услуга уз пореско ослобођење доставља обвезнику ПДВ-а потврду из става 6. овог члана. Ова потврда се може доставити у папирном или електронском облику.

Захтев за ослобађање од плаћања ПДВ-а се подноси искључиво електронски, преко портала еПорези, уз помоћ квалификованог сертификата важећег у Републици Србији. Страни обвезник подноси захтев преко пореског пуномоћника.

Корисничко упутство за подношење захтева за ослобођење од плаћања ПДВ налази се на сајту Пореске управе, у делу Правна лица – Преглед прописа - Корисничка упутства.

Одредбама члана 42. став 4. Закона прописано је да рачун нарочито садржи следеће податке:

- 1) назив, адресу и ПИБ обвезника - издаваоца рачуна;
- 2) место и датум издавања и редни број рачуна;
- 3) назив, адресу и ПИБ обвезника - примаоца рачуна;

- 4) врсту и количину испоручених добара или врсту и обим услуга;
- 5) датум промета добара и услуга и висину авансних плаћања;
- 6) износ основице;
- 7) пореску стопу која се примењује;
- 8) износ ПДВ који је обрачунат на основицу;
- 9) напомену о одредби овог закона на основу које није обрачунат ПДВ;
- 10) напомену да се за промет добара и услуга примењује систем наплате.

Чланом 172. Правилника је прописано да обвезник ПДВ који врши промет добара и услуга за који је прописано пореско ослобођење са правом на одбитак претходног пореза издаје рачун у којем не исказује податке из члана 42. став 4. тач. 6)-8) и 10) Закона, већ исказује укупан износ накнаде за извршен промет добара и услуга.

***Примања запосленог по основу сопствених акција
које стекне без накнаде или по повлашћеној цени и пореско ослобођење***

Чланом 14. став 1. Закона о порезу на доходак грађана (Сл. гласник РС, број: 24/01...118/21; у даљем тексту: Закон) између осталог, прецизирано је да се зарадом сматрају и примања запосленог у облику хартија од вредности.

Хартије од вредности, осим акција стечених у поступку својинске трансформације, које запослени добије од послодавца или од с послодавцем повезаног лица сматрају се зарадом у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности, односно у моменту у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона.

Примања у облику хартија од вредности, која запослени добије од с послодавцем повезаног лица, при чему трошак сноси послодавац,

сматрају се зарадом у моменту у којем запослени стекне право располагања на тим хартијама од вредности, односно у моменту у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона.

Основицу пореза на зараду у облику хартија од вредности чини тржишна вредност хартија од вредности увећана за припадајуће обавезе из зараде, односно, код самоопорезивања, тржишна вредност хартија од вредности у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности, односно у моменту у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона.

Ако је хартије од вредности запослени стекао куповином по цени која је нижа од тржишне, основицу пореза на зараду чини разлика између тржишне цене тих хартија од вредности у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности, односно у моменту у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона и износа који је запослени платио, увећана за припадајуће обавезе из зараде, односно код самоопорезивања разлика између тржишне цене тих хартија од вредности у моменту стицања права располагања на тим хартијама од вредности, односно у моменту у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона и износа који је запослени платио.

У случају да је тржишна вредност хартија од вредности изражена у страниј валути, основицу пореза на зараде представља њена динарска противвредност по званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан стицања права располагања на тим хартијама од вредности, односно на дан у којем се те хартије од вредности сматрају опорезивом зарадом запосленог у складу са чланом 18. став 3. овог закона.

Чланом 18. став 1. тачка 11) Закона прописано је да се не плаћа се порез на зараде на примања запосленог од послодавца по основу сопствених акција, опција на сопствене акције или сопствених удела послодавца или акција, опција на акције или удела са послодавцем повезаног лица које запослени стекне без накнаде или по повлашћеној цени од послодавца.

Одредбама члана 18. став 3. Закона утврђени су изузеци код којих се не примењује пореско ослобођење:

- 1) уколико запослени отуђи сопствене акције пре истека две године од дана стицања права располагања на тим сопственим акцијама, такве сопствене акције сматраће се опорезивом зарадом запосленог у смислу члана 14. овог закона у моменту отуђења;

2) уколико послодавац или повезано лице послодавца откупе од запосленог сопствене акције, те сопствене акције сматраће се опорезивом зарадом запосленог у смислу члана 14. овог закона у моменту откупа;

3) уколико запосленом престане радни однос код послодавца пре истека две године од дана стицања права располагања над сопственим акцијама осим у случају престанка радног односа независно од његове воље и воље послодавца у складу са законом који уређује рад, престанка радног односа услед стицања права на старосну пензију у складу са законом који уређује пензијско и инвалидско осигурање и престанка радног односа ради заснивања радног односа код повезаног лица послодавца, те сопствене акције сматраће се опорезивом зарадом запосленог у смислу члана 14. овог закона исплаћеном на последњи дан трајања радног односа запосленог код послодавца.

Правилником о остваривању права на пореско ослобођење на примања запосленог по основу сопствених акција које стекне без накнаде или по повлашћеној цени (Сл. гласник РС бр. 50/19) ближе су уређени услови за остваривање права на пореско ослобођење из члана 18. став 1. тачка 11) Закона.

Наведено пореско ослобођење остварује се за примања запосленог по основу сопствених акција, опција на сопствене акције или сопствених удела послодавца, односно акција, опција на акције или удела с послодавцем повезаног лица, које без накнаде или по повлашћеној цени запослени стекне од послодавца или од с послодавцем повезаног лица, у смислу члана 18. став 1. тачка 11) и став 2. истог члана Закона.

Пореско ослобођење за примања по основу сопствених акција стечених без накнаде или по повлашћеној цени од послодавца или од с послодавцем повезаног лица, запослени може да оствари под следећим условима:

1) основ, начин и услови стицања сопствених акција од послодавца или од с послодавцем повезаног лица морају да буду уређени општим актом послодавца или с послодавцем повезаног лица, уговором о раду запосленог, односно другим актом/документом послодавца или с послодавцем повезаног лица (нпр. план награђивања групе, план давања бесплатних акција, посебан споразум са запосленим и сл.) који садржи основ, начин и услове стицања сопствених акција;

2) да датум стицања права располагања на сопственим акцијама, као и елементи који квалитативно и квантитативно опредељују сопствене акције (врста, број, проценат и сл.) могу са сигурношћу да се утврде;

3) да запослени није отуђио сопствене акције стечене од послодавца или од с послодавцем повезаног лица, у року од две године од стицања права располагања на тим сопственим акцијама;

4) да послодавац или с послодавцем повезано лице нису од запосленог откупили сопствене акције;

5) да запосленом није престао радни однос код послодавца, осим у случајевима из члана 18. став 3. тачка 3) Закона, пре истека две године од дана стицања права располагања на сопственим акцијама.

Услов да запослени није отуђио сопствене акције стечене од послодавца или од с послодавцем повезаног лица, у року од две године од стицања права располагања на тим сопственим акцијама, доказује се потписаном изјавом запосленог, датом под кривичном и материјалном одговорношћу, да није отуђио сопствене акције у року од две године од дана стицања права располагања на тим сопственим акцијама и одговарајућим документом из електронске базе података у Централном регистру, депоу и клирингу хартија о вредности у складу са законом којим се уређује тржиште капитала, односно у Регистру привредних субјеката у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, односно другим документом са одговарајућег домаћег или иностраног регулисаног тржишта, МТП (мултилатерална трговачка платформа) тржишта или ОТЦ тржишта или из одговарајућег регистра, а којима се неспорно утврђује да запослени није отуђио сопствене акције у року од две године од дана стицања права располагања.

Услов да послодавац или с послодавцем повезано лице нису од запосленог откупили сопствене акције доказује се изјавом законског заступника послодавца, датом под кривичном и материјалном одговорношћу, да послодавац односно с послодавцем повезано лице нису од запосленог откупили сопствене акције.

Када запослени стекне сопствене акције, по ком основу би се ако нису испуњени услови за пореско ослобођење применило самоопорезивање у смислу члана 100а Закона, да је услов из члана 2. тачка 4) овог правилника испуњен потврђује се изјавом запосленог, датом под кривичном и материјалном одговорношћу,

да послодавац односно с послодавцем повезано лице није од њега откупило сопствене акције.

Услов да запосленом није престао радни однос код послодавца, осим у случајевима из члана 18. став 3. тачка 3) Закона, пре истека две године од дана стицања права располагања на сопственим акцијама, доказује се уговором о раду запосленог и одговарајућим документом Централног регистра обавезног социјалног осигурања сагласно закону који уређује ту област, односно од друге надлежне организације, на основу ког се може утврдити да је запослени био осигураник запослени у периоду од две године од дана стицања права располагања на сопственим акцијама или потврдом послодавца да је запослени непрекидно био у радном односу у периоду од две године од дана стицања права располагања на сопственим акцијама.

Изузетно, у случају да пре истека рока од две године од дана стицања права располагања на сопственим акцијама наступи неки од разлога за престанак радног односа сагласно члану 18. став 3. тачка 3) Закона, да су испуњени услови за пореско ослобођење потврђује се одговарајућом документацијом којом се може са сигурношћу утврдити основ престанка радног односа (акт о престанку радног односа независно од воље запосленог и воље послодавца, решење о пензији, документација медицине рада о утврђеном степену инвалидности, уговор о раду с послодавцем повезаним лицем и сл.).

Доказе да су испуњени услови из Правилника за остваривање пореског ослобођења, прибавља лице које је у складу са Законом обвезник обрачунавања и плаћања пореза на зараде, и то:

- 1) послодавац, као обвезник обрачунавања и плаћања пореза на зараде по одбитку у складу са чл. 99. и 101. Закона;
- 2) с послодавцем повезано лице, као обвезник обрачунавања и плаћања пореза на зараде по одбитку у складу са чл. 99. и 101. Закона;
- 3) запослени, као обвезник обрачунавања и плаћања пореза на зараде самоопорезивањем у складу са чланом 100а Закона.

Изузетно, Пореска управа у поступку контроле може захтевати документацију и пре истека рока од две године од дана када је запослени стекао право располагања на сопственим акцијама, уз остављање разумног рока за прибављање, односно достављање документације.

ИЗ МИШЉЕЊА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА...

1. У вези права на признавање расхода по основу негативних ефеката промене рачуноводствене политике насталих услед прве примене стандарда (МСФИ 9), Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-774/2021-04 од 22.03.2022. године, у коме се наводи:

„Како наводите у поднетом допису, обвезник који, сагласно прописима о рачуноводству, примењује МРС, односно МСФИ, при састављању финансијских извештаја за 2020. годину је по први пут применио нови рачуноводствени стандард МСФИ 9 Финансијски инструменти, а како је прва примена предметног стандарда довела до промене рачуноводствене политике, негативан ефекат прве примене евидентиран је као умањење почетног стања позиције нераспоређене добити у билансу стања. С тим у вези, поставило се питање да ли обвезник, у конкретном случају, има право да у пореском билансу за 2020. годину, као и у четири наредне узастопне године искаже расход у износу од 1/5 укупног износа корекције нераспоређене добити (из биланса стања за 2020. годину).

Имајући у виду наведене законске одредбе, сматрамо да обвезник који је по основу негативних ефеката промене рачуноводствене политике насталих услед прве примене стандарда (МСФИ 9), а у складу са прописима о рачуноводству, извршио корекцију одговарајућих позиција у билансу стања (нераспоређене добити, у конкретном случају) има право на признавање расхода по наведеном основу у пореском билансу, и то, у једнаким износима у пет пореских периода, почев од пореског периода у ком је предметна корекција извршена (тј. од 2020. године)“.

2. У вези промета путника који у Републици немају пребивалиште ни боравиште у смислу Закона о фискализацији, продаја на мало лицима који имају дипломатски статус, као и случај пријављивања и фикализације аутомата у малопродајном објекту, трансакција рефундација, односно поништавање рачуна Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-01137/2021-04 од 31.03.2022. године, у коме

се наводи следеће:

♦ **Промет путницима који у Републици немају пребивалиште ни боравиште у смислу Закона о фискализацији**

„У случају да се, како наводите у допису, повраћај ПДВ врши готовинском исплатом, са становишта прописа из области фискализације нема препрека да се исплата може извршити готовински из посебног сефа намењеног за повраћај ПДВ или из фиоке касира. Повраћај ПДВ купцу путнику не региструје се преко фискалног уређаја.

У складу са Законом о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 84/04, 86/04 - исправка, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 - др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19 и 153/20 - у даљем тексту: ЗПДВ) и Правилником о порезу на додату вредност ("Службени гласник РС", бр. 37/21, 64/21 и 127/21 - у даљем тексту: ППДВ), на захтев купца - путника који у Републици нема пребивалиште ни боравиште, обвезник ПДВ - продавац издаје захтев путника за повраћај ПДВ. Овај захтев издаје се на Обрасцу ЗПППДВ - Захтев путника за повраћај ПДВ који је прописан ППДВ или на документу оператора којег је продавац пре продаје добара овластио за повраћај ПДВ путнику. С тим у вези, имајући у виду да путник после више куповина код истог обвезника ПДВ - продавца може затражити издавање Обрасца ЗПППДВ у којем се, између осталог, наводе подаци из рачуна (број и датум издавања рачуна, стопа ПДВ, износ ПДВ и вредност добара са ПДВ), при чему се рачуном сматра и фискални рачун издат у складу са прописима којима се уређује фискализација, мишљења смо да путник може да оствари право на повраћај ПДВ у складу са ЗПДВ и ППДВ, независно од тога што фискални рачун, односно фискални рачуни за промет добара не садрже податке о идентификацији путника (нпр. број пасоша) и податак о броју Обрасца ЗПППДВ или броју обрасца оператора.

Напомињемо, одредбом члана 24. став 9. ЗПДВ прописано је да се пребивалиштем, односно боравиштем из става 1. тачка 4) подтачка (1) овог члана сматра место уписано у пасошу, личној карти или другом документу који се, у складу са законом, сматра идентификационом исправом у Републици.

Када је реч о промету који се врши физичком лицу, уколико се попуњава идентификационо поље "buyerId" тзв. ПИБ купца са идентификационим подацима купца путника, обвезник фискализације издаје тзв. В2С фискални рачун, с обзиром да се не ради о правном лицу.“

♦ **Аутомати у малопродајном објекту**

„Сагласно наведеном, у случају постојања самонаплатног уређаја у оквиру већ пријављеног пословног простора, та врста самонаплатног уређаја се посебно пријављује и наводи се стварна адреса, тј. адреса већ пријављеног пословног простора. Остварени промет на аутомату се може раздуживати у трезору продавнице у којој је физички смештен уз пратећу документацију која доказује да се тај новац односи на наведени самонаплатни уређај“.

♦ **Продаја на мало лицима који имају дипломатски статус**

„Правилником о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна ("Службени гласник РС", бр. 31/21, 99/21 и 10/22 - у даљем тексту: Правилник о врстама фискалних рачуна), у члану 3. прописано је да обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, као податак о типу трансакције, у смислу члана 5. став 2. тачка 2) Закона о фискализацији ("Службени гласник РС", бр. 153/20 и 96/21 - у даљем тексту: Закон), на фискалном рачуну наводи један од следећих података:

- 1) продаја;
- 2) рефундација, односно поништавање рачуна.

Продајом, у смислу става 1. тачка 1) овог члана, сматра се тип трансакције који подразумева промет на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало.

Рефундацијом, у смислу става 1. тачка 2) овог члана, сматра се тип трансакције који подразумева повраћај уплате или дела уплате за промет на мало или повраћај целог или дела аванса за будући промет на мало, из било ког разлога, као и тип трансакције који подразумева враћање и замену добара испоручених купцу добара, из било ког разлога.

У случају када дипломата не наведе идентификациони број (нпр. ПИБ амбасаде за СНПДВ или број дипломатске личне карте за ЛНПДВ), исти може поднети захтев за рефакцију ПДВ (Образац РЕФ 4) у електронском облику преко портала Пореске управе. Рефакција ПДВ врши се на основу решења Пореске управе.

Уколико порески обвезник изда фискални рачун са ПДВ лицу које има дипломатски статус а потом готовинском исплатом изврши повраћај новца у износу обрачунаог ПДВ дипломати, порески обвезник нема право на пореско ослобођење.

Када је реч о промету према физичком лицу уз Образац ЛНПДВ, ради се о тзв. В2С рачуну (сви рачуни у којима је у пољу BuyerId уписан број личне карте, број пасоша, број дипломатске личне карте сматрају се тзв. В2С рачунима).

Када је реч о промету према амбасади уз Образац СНПДВ, ради се о В2В рачуну (сви рачуни у којима је у пољу BuyerId уписан ПИБ купца сматрају се тзв. В2В рачунима)“.

◆ Трансакција рефундација, односно поништавање рачуна

„Рефундацијом, у смислу става 1. тачка 2) овог члана, сматра се тип трансакције који подразумева повраћај уплате или дела уплате за промет на мало или повраћај целог или дела аванса за будући промет на мало, из било ког разлога, као и тип трансакције који подразумева враћање и замену добара испоручених купцу добара, из било ког разлога.

Поништавањем рачуна, у смислу става 1. тачка 2) овог члана, сматра се тип трансакције који подразумева исправљање грешке након издавања фискалног рачуна, а који се не може сматрати рефундацијом у смислу става 3. овог члана.

Према томе, у случају издавања рачуна са погрешним начином плаћања потребно је поништити рачун тако што се издаје рачун рефундација који референцирате на претходно издати рачун који је био са неисправним начином плаћања, и у коме у пољу IdКупца наводите ПИБ ваше компаније, а након тога се издаје рачун продаја. Тиме се рачун за поништавање разликује од класичног рачуна рефундације у коме је извршено враћање новца. Исти је поступак и у случају издавања рачуна без ПИБ-а купца, тј. издаје се рачун рефундација са референцирањем на "погрешно" издати рачун, а у пољу IdКупца уписујете ПИБ ваше компаније.

Напомињемо да издавање тзв. В2С рачуна и готовинског рачуна није исправно, с обзиром да фискални рачун обавезно садржи ПИБ правног лица, односно обвезника пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, ако је корисник испоручених добара и пружених услуга, односно добара и

услуга које ће бити испоручене или пружене у случају примљених аванса, правно лице, односно обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана“.

3. У вези са могућности коришћења неискоришћеног дела пореског кредита Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-774/2021-04 од 22.03.2022. године, у коме се наводи следеће:

„Сагласно наведеном, а имајући у виду одредбе члана 48. став 5. и 6. Закона о порезу на добит, обвезник који је извршио улагање у току 2013. године и (по том основу) исказао податке у пореском билансу и пореској пријави за 2013. годину, имао је право да обрачунати порез (за ту годину) умаћи (до прописаног лимита) за износ пореског кредита по основу улагања из 2013. године, а преостали део неискоришћеног пореског кредита пренесе у наредних десет година (почев од 2014. године).

Према томе, неискоришћени износ пореског кредита, који је обвезнику преостао по основу улагања из 2013. године, може се искористити за умањење обрачунаог пореза (закључно) за 2023. годину.“

4. У вези промета добара без накнаде, Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-268/2022-41 од 22.04.2022. године, у коме се наводи следеће:

„Ако је обвезник ПДВ приликом набавке добара имао право да ПДВ обрачунат од стране претходног учесника у промету за промет предметних добара, односно ПДВ плаћен при увозу тих добара, одбије као претходни порез (независно од тога да ли је то право и остварио), има обавезу да на промет без накнаде тих добара обрачуна ПДВ (претпоставка је да у конкретном случају није реч о поклонима мање вредности). Основицу за обрачунавање ПДВ чини набавна цена тих или сличних добара, у моменту промета, без ПДВ. Обрачунати ПДВ плаћа се на прописани начин. Међутим, ако обвезник ПДВ приликом набавке добара није имао право на одбитак претходног пореза, промет без накнаде тих добара није предмет опорезивања ПДВ (ПДВ се не обрачунава и не плаћа).

Напомињемо, иста правила примењују се и код промета без накнаде тзв. гратис количина у случају када је реч о посебном промету. Ако је испорука добара и услуга извршена обвезнику који нема право на одбитак претходног ПДВ, односно лицу које није обвезник ПДВ, измену из става 3. овог члана обвезник може да изврши ако поседује документ о смањењу накнаде за извршени промет добара и услуга тим лицима (став 4. истог члана ЗПДВ).

У складу са наведеним, када обвезник ПДВ - продавац изврши промет добара другом обвезнику ПДВ - купцу, након чега дође до враћања тих добара од стране купца обвезнику ПДВ - продавцу, при чему у конкретном случају није реч о враћању добара из члана 55. став 1. тачка 3) Правилника, са аспекта ЗПДВ и Правилника сматра се да је обвезник ПДВ - купац извршио промет добара обвезнику ПДВ - продавцу. Порески третман предметног промета одређује се у складу са ЗПДВ.“

5. У вези обавезе и начина евидентирања промета преко електронског фискалног уређаја у случају продаје добара и услуга путем специјализоване безготовинске и безконтактне картице (RFID картица), тзв. интерне фестивалске картице, на културним манифестацијама, Министарство финансија је издало мишљење број 011-00-480/2022-04 од 20.05.2022. године, у коме се наводи следеће:

„У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, када обвезник фискализације FESTIVAL "X", како наводите у вашем допису, врши продају једнонаменских ваучера, тзв. интерних фестивалских картица - специјализованих безготовинских и бесконтактних картица (Near field communication - RFID kartica), којима је једино могуће плаћање добара и услуга на манифестацији затвореног типа коју организује обвезник фискализације, дужан је да приликом продаје истих изда преко електронског фискалног уређаја фискални рачун Промет - Продаја. У овом фискалном рачуну назив артикла је једнонаменски ваучер, чија цена је једнака износу уплаћеног износа на тзв. интерној фестивалској картици, а као стопа ПДВ се уноси стопа ПДВ по којој се опорезују добра и услуга која се могу купити овом картицом, у конкретном случају од 20%, с тим да је опција плаћања "ваучер".

Уколико корисник тзв. интерних фестивалских картица врши допуну износа исте, обвезник фискализације, као и код продаје картице, издаје кориснику картице фискални рачун Промет - Продаја.

Приликом реализације описаног једнонаменског ваучера, обвезник фискализације не издаје фискални рачун Промет - Продаја.

Поступак рефундације (повраћаја) преосталих средстава са интерне фестивалске картице врши се издавањем фискалног рачуна Промет Рефундација, сагласно члану 3. став 3. Правилника.

Сагласно наведеном поступак издавања и реализације једнонаменских ваучера, који је описан у допису, у сагласности је са прописима којима се регулише област фискализације“.

6. У вези са измиривања обавеза платним картицама и чековима, код промета добра и услуга на мало, са аспекта примене прописа о фискализацији Министарство финансија је издало мишљење број 401-00-03022/2022-04 од 28.04.2022. године, у коме се наводи следеће:

1. Измиривање обавеза платним картицама

1.1. Употреба платне картице у циљу плаћања добара не доводи до обавезе издавања фискалног рачуна за аванс и фискалног рачуна за промет, ако обвезник фискализације на дан употребе платне картице није наплатио, односно нема право да наплати накнаду или део накнаде и ако на тај дан није извршио промет добара.

1.2. Ако се врши промет на мало - продаја добара, код које се обавеза измирује платном картицом, а обвезник фискализације је наплатио накнаду или део накнаде на дан када је извршио промет добара, односно после извршеног промета добара, обвезник фискализације издаје фискални рачун за промет добара на дан извршеног промета.

1.3. Ако се врши промет на мало - продаја добара, код које се обавеза измирује платном картицом, а обвезник фискализације је наплатио укупан износ накнаде дана који је ранији од дана промета добара, обвезник фискализације издаје фискални рачун за аванс на дан на који наплатио накнаду и фискални рачун за промет добара на дан извршеног

промета.

1.4. Ако се врши промет на мало - продаја добара, код које се обавеза измирује платном картицом, а обвезник фискализације је наплатио део накнаде дана који је ранији од дана промета добара и део накнаде дана који је каснији од датума промета добара, обвезник фискализације издаје фискални рачун за аванс на дан на који је наплатио део накнаде пре извршеног промета добара и фискални рачун за промет добара на дан извршеног промета.

Напомињемо, ако је обвезник фискализације више пута наплатио део накнаде пре извршеног промета, дужан је да по основу сваке наплате изда рачун за аванс.

2. Измиривање обавеза чековима

2.1. Пријем чекова не доводи до обавезе издавања фискалног рачуна за аванс, односно фискалног рачуна за промет, ако су договорени датуми издавања чекова каснији од датума када је обвезник фискализације примио чекове.

2.2. Ако се врши промет на мало - продаја добара, за који се обавеза измирује чековима код којих је као договорени датум издавања наведен датум промета добара, односно датуми који су каснији од датума промета добара у случају тзв. продаје на рате, обвезник фискализације издаје фискални рачун за промет добара на дан извршеног промета.

2.3. Ако се врши промет на мало - продаја добара, за који се обавеза измирује чековима код којих су као договорени датуми издавања чекова наведени датуми ранији од датума промета добара и датуми каснији од датума промета добара, обвезник фискализације издаје фискални рачун за аванс по основу сваког чека код којег је као договорени датум издавања наведен датум ранији од датума промета и фискални рачун за промет добара на дан извршеног промета.

Пример:

Обвезник фискализације продаје комоду на шест месечних рата. Купац је дана 18. априла 2022. године предао шест чекова продавцу. За чекове су договорени следећи датуми издавања - 29. април, 29. мај, 29. јун, 29. јул, 29. август и 29. септембар 2022. године. Испорука комодe биће извршена 3. јуна 2022. године.

Обвезник фискализације има обавезу да купцу изда фискални рачун за аванс дана 29. априла 2022. године, фискални рачун за аванс дана 29. маја 2022. године и фискални рачун за промет дана 3. јуна 2022. године.

Поред тога, имајући у виду да је одредбама члана 13. ст. 1. и 2. Правилника о врстама фискалних рачуна прописано да обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, фискални рачун издаје купцу добара, односно кориснику услуга у штампаној форми, која омогућава проверу фискалног рачуна, у складу са чланом 10. став 1. Закона, а да алтернативно, обвезник фискализације може фискални рачун доставити електронским путем, искључиво уз сагласност купца добара, односно корисника услуге, обвезник фискализације приликом употребе платне картице од стране купца, односно пријема чекова купца, за промет који ће накнадно бити извршен, може од купца добара затражити сагласност за достављање фискалних рачуна електронским путем на одређену адресу за пријем електронске поште.

Када је реч о вашем питању које се односи на исказивање података о артиклима за које је извршено авансно плаћање у фискалном рачуну за аванс, указујемо да обвезник фискализације не мора у том фискалном рачуну да прикаже детаљну спецификацију артикала за које је извршено авансно плаћање, већ може да унесе број предрачуна.“

ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ...

ПОРЕЗ НА ЗАРАДЕ

Имајући у виду утврђене чињенице и цитиране одредбе закона, правилно је по оцени Управног суда, тужени орган одлучио када је одбио као неосновану жалбу тужиоца изјављену против првостепеног решења којим му је утврђена непријављена обавеза пореза по одбитку за период од 01.01.2015.године до 31.12.2015. године, јер је првостепени орган правилно нашао да се контролисане фактуре не односе на консултантске услуге, већ на део зарада и накнада зарада за лица која су упућена на рад и која су у контролисаном периоду била запослена код тужиоца.

Из образложења

Тужилац је са таксативно наведеним лицима закључио уговоре о раду и та лица су имала статус резидента РС у смислу члана 7. Закона о порезу на доходак грађана, била су по основу радног односа од стране тужиоца пријављена на обавезно социјално осигурање у Републици Србији и за њих је тужилац као послодавац правилно извршио обрачун пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање. Међутим, тужилац је тим лицима извршио и исплату дела зараде, тако што је страном правном лицу из својих средстава вршио исплате фактура. Уговором о услугама од 01.09.2006. године дефинисан је однос упућених лица и према тим лицима има се примењивати законски пропис важећи у Републици Србији. У самом уговору није дефинисан било какав консултански статус лица нити је одређено време и место нити постоји спецификација тих послова нити временски период када ће исте обављати као и рок до кога ће се ти послови ван радног ангажовања обавити, као и какав је исход тих консултанских услуга а да није редовна активност запослених и радно ангажованих лица код тужиоца. Такође, тужилац није доказао да су исплате које је тужилац вршио страном правном лицу вршене на име пружених услуга изнајмљивања највиших кадрова тужиоцу (тзв. лизинг радне снаге). Према томе, за лица која према позитивним прописима Републике Србије имају статус резидента, јер су радно ангажована према уговору о раду и пријављена на обавезно социјално осигурање у Републици Србији, исплата коју је тужилац вршио према фактури ЈТI "С...N..." BV не може бити накнада за консултанске услуге, већ представља зараду за коју је тужилац, као стварни исплатилац, био у обавези да у смислу одредбе члана 13. став 1. и члана 14. став 1. и 2. Закона о порезу на доходак грађана, по одбитку обрачуна, обустави и уплати порез на зараде у моменту исплате прихода, односно плаћања фактура, како је то прописано одредбом члана 99. и 101. истог Закона, што тужилац није учинио, па му је, по оцени суда, првостепени орган правилно обрачунао порез на зараде, са припадајућом каматом.

III-3 У. 364/18

ПДВ

Код оваквог стања ствари, према оцени суда, правилно је одлучио тужени орган када је одбио жалбу тужиоца, изјављену против

првостепеног решења, будући да је поступак утврђивања одлучних чињеница правилно проведен, у поступку утврђене одлучне чињенице за доношење одлуке о утврђивању неправилности у обрачунавању и плаћању облика пореза у односу на које су неправилности утврђене, на основу свих релеватних доказа које је првостепени орган и навео у својој одлуци и који се налазе у списима предмета у које је суд извршио увид, те одлука и донета на основу правилне примене одредаба процесног и материјалног закона, које је цитирао првостепени орган у ожалбеном решењу и на које се, приликом одлучивања по жалби позвао тужени.

Из образложења

Наиме, првостепени орган је навео да је у поступку контроле утврђено да је на основу таксативно и детаљно у образложењу ожалбеног решења наведених уговора за тачно наведене периоде за који су закључени "С... S" као купац пружао различите услуге (маркетиншке, закупа) таксативно наведеним продавцима, као и да су продавци издавали књижна одобрења купцу ("С... S") која су се односила на различите врсте уговорених рабата како је предвиђено таксативно наведеним прилозима и анексима уговора, који су достављени суду. Добијена књижна задужења "С... S" је евидентирао у својим пословним књигама (умањивао је претходни ПДВ на групи рачуна 27 и рачуну 679). С обзиром да по својој суштини рабати (за секундарно позиционирање, за излагање робе, за позиције на касама, за улиставање нових артикала, за поставку фрижидера, подних дисплеја и полица за излагање робе, за организовање и одржавање промоција и др.) одобрени од стране продавца добара, представљају услуге (маркетиншке, закупа) пружене од стране купца "С... S" које су опорезиве по члану 5. Закона о ПДВ, првостепени орган је утврдио да је "С... S" био у обавези да за пружене услуге продавцима добара, обрачуна ПДВ по општој стопи од 20% у складу са чланом 37. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ, као и да изда рачуне о извршеном промету услуга што је предвиђено тачком 2. истог члана и става Закона о ПДВ, које одредбе је у решењу и цитирао.

Контролом је, такође, утврђено да су нерезидентна правна лица на основу закључених уговора испостављали рачуне за софтвер

(Mercant21 POS) и надоградњу софтвера као и лиценцу за Apollo софтвер, што у смислу члана 5. став 3. тачка 1) Закона о ПДВ, представља промет услуга. Цитирајући наведени члан Закона, као и одредбе члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (5) и члан 17. став 1. и став 2. тачка 1) истог Закона, првостепени орган је навео да је утврђено да порески обвезник није обрачунао порез по одбитку на накнаде нерезидентним правним лицима за ауторске накнаде што је био у обавези у складу са чланом 40., 40а и 71. Закона о порезу на добит правних лица, те је у поступку контроле извршен обрачун овог пореза. Са свих изнетих разлога, пореску основуцу за обрачун ПДВ, чини бруто накнада у којој је осим ауторске накнаде за примљене услуге од стране нерезидената садржан и обрачунати порез по одбитку. Увидом у документацију и евиденцију, контролом је утврђено да је порески обвезник у појединим случајевима обрачунавао ПДВ по општој стопи на основуцу коју чине износи нето ауторских накнада нерезидентима, без пореза по одбитку, односно порески обвезник као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона о ПДВ, није обрачунао ПДВ на пореску основуцу коју чини бруто накнада, у коју су поред износа нето ауторских накнада укључени и износи пореза по одбитку, сходно члану 17. став 2. тачка 1) истог закона, као и да у појединим случајевима није ни обрачунао ПДВ. С обзиром да порески обвезник није обрачунавао ПДВ на бруто износе накнада, односно у појединим случајевима није ни обрачунао ПДВ, то је у поступку контроле обрачунат ПДВ по општој стопи и то по пореским периодима, како је то таксативно наведено у ожалбеном решењу.

ЈУЛ 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

15.07.

05.07.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу.

11.07.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за друго тромесечје 2022. године.
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за јун месец ако је у јуну месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство.
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за друго тромесечје ако је обвезник у другом тромесечју испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство.
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец.
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца.
- Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе за претходни месец.
- Подношење пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за претходни месец.

29.07.

- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу.

АВГУСТ 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

15.08.

01.08.

- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за јун 2022. године.

05.08.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу.

10.08.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец.

- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец.

- Подношење Обрасца ПИД ПДВ 1 за јул месец ако је у јулу месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство.

- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец.

- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца.

- Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе за претходни месец, на Обрасцу ПП ОА.

- Подношење пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за претходни месец на Обрасцу ПП ОАЕЛ и плаћање акцизе.

31.08.

- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за јул 2022. године.

- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу.

СЕПТЕМБАР 2022

ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	НЕД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Према члану 80. став 5. Закона о општем управном поступку ако последњи дан рока пада на дан у коме орган не ради, рок истиче кад протекне први наредни радни дан

05.09.

- Достављање обавештења о закљученим уговорима по основу естрадних програма у претходном месецу.

12.09.

- Подношење пореске пријаве и плаћање пореза на премије неживотних осигурања за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец од стране пореског дужника из члана 10. Закона о ПДВ.

15.09.

- Подношење пореске пријаве и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за осниваче, односно чланове привредног друштва за претходни месец.
- Подношење пореске пријаве и плаћање ПДВ за претходни месец.
- Подношење обрасца ПИД ПДВ 1 за август месец ако је у августу месецу испуњен један од критеријума за стицање статуса обвезника ПДВ који претежно врши промет добара у иностранство.
- Плаћање аконтације пореза на добит правних лица за претходни месец.
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 16. до краја претходног месеца.
- Подношење пореске пријаве за обрачун акцизе за претходни месец, на Обрасцу ПП ОА.
- Подношење пријаве о обрачуну акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за претходни месец на Обрасцу ПП ОАЕЛ и плаћање акцизе.

30.09.

- Плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање за неисплаћене зараде за август 2022. године.
- Плаћање обрачунате акцизе за период од 01. до 15. дана у месецу.

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
ЦЕНТАР ЗА ВЕЛИКЕ ПОРЕСКЕ ОБВЕЗНИКЕ

Краља Милана бр.5
Београд

Тел: 011 333 0 806, 333 0 803; 333 0 854
е-mail: cvpo_pp@poreskauprava.gov.rs